

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum patientia possit haberi sine gratia? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

radix, & custos omnium virtutum, non quasi directè eas cauſando & conſeruando, ſed ſolum remouendo prohibens.

ARTIC. III.

Utrum patientia poſſit haberi ſine gratia?

670

Ad tertium ſic proceditur. Videtur, quòd patientia poſſit haberi ſine gratia. Illud enim, ad quod ratio magis inclinatur, magis poteſt impleri rationali creatura. Sed magis eſt rationabile quòd aliquis patiatur mala propter bonum, quàm propter malum. Aliqui autem patiuntur mala propter malum ex propria virtute, ſine auxilio gratiæ. Dicit enim Auguſt. in lib. de patientia *, quòd multa in laboribus & doloribus ſuſtinent homines propter ea, quæ vitioſè diligunt. Ergo multo magis homo poteſt mala ſuſtinere propter bonum, quòd eſt verè patientem eſſe, præter auxilium gratiæ.

* c. 3. in prin. 10. 4

¶ 2. Præterea, Aliqui non exiſtentes in ſtatu gratiæ magis abhorrent mala vitiorum, quàm corporalia mala. Vnde quidam gentilium leguntur multa mala toleraſſe, ne patriam proderent, aut aliquid aliud inhoneſtum committerent. Sed hoc eſt verè patientem eſſe. Ergo videtur quòd patientia poſſit haberi abſque auxilio gratiæ.

¶ 3. Præterea, Manifèſtè apparet, quòd aliqui propter ſanitatē corporis recuperandam, grauiora quædã & amara patiuntur. Salus autem animæ non eſt minus appetibilis, quàm ſanitas corporis. Ergo pari ratione pro ſalute animæ poteſt aliquis multa mala ſuſtinere: quòd eſt verè patientem eſſe, abſque auxilio gratiæ.

S E D contra eſt, quòd dicitur in Pſal. 61. Ab ipſo, ſcilicet Deo, patientia mea.

R E S P O N D E O dicendum, quòd ſicut Auguſt. dicit in lib. de patientia *, Vis deſideriorū facit tolerantiam laborum & dolorum; & nemo niſi pro eo, quòd delectat, ſponte ſuſcipit ferre quòd cruciat. Et huius ratio eſt: quia triftitiam & dolorem, ſecundum

c. 4. circa fin. 10. 4

se abhorret animus. Vnde numquam eligeret eam pati propter se, sed solum propter finem. Ergo oportet quòd illud bonum, propter quod aliquis vult pati mala, sit magis volitum & amatum, quàm illud bonum, cuius priuatio ingerit dolorem, quem patienter toleramus. Quod autem aliquis preferat bonum gratia omnibus naturalibus bonis, ex quorum amissione potest dolor causari, pertinet ad charitatem, quæ diligit Deum super omnia. Vnde manifestum est, quòd patientia, secundum quòd est virtus, a charitate causatur: secundum illud 1. ad Cor. 13. Charitas patientis est. Manifestum est autem quòd charitas non potest haberi, nisi per gratiam: secundum illud ad Rom. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. Vnde patet quòd patientia non potest haberi sine auxilio gratiæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd in natura humana, si esset integra, prævaleret inclinatio rationis. Sed in natura corrupta præualet inclinatio concupiscentiæ, quæ in homine dominatur. Et ideò pronior est homo ad sustinendum mala, in quibus concupiscentia delectatur presentialiter, quàm tolerare mala propter bona futura, quæ secundum rationem appetuntur. Quod tamen pertinet ad veram patientiam.

Ad secundum dicendum, quòd bonum politicæ virtutis commensuratum est naturæ humanæ. Et ideò absque auxilio gratiæ gratum facientis potest voluntas humana in illud tendere, licet non absque auxilio gratiæ Dei. Sed bonum gratiæ est supernaturale. Vnde in illud non potest tendere homo per virtutem suæ naturæ. Et ideò non est similis ratio.

Ad tertium dicendum, quòd tolerantia etiam moralium, quæ quis sustinet propter corporis sanitatem, procedit ex amore, quo homo naturaliter diligit suam carnem. Et ideò non est similis ratio de patientia, quæ procedit ex amore supernaturali.